

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Etenduskunstide osakond

Teatrikunsti õppekava

Artur Linnus

MINU ELU KUNSTIS

Praktiline lõputöö

Juhendaja: Jaanika Juhanson MA

Viljandi 2014

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	3
1. Enne teatrikooli	4
2. Esimene semester	6
3. Teine semester.....	8
4. Kolmas semester	10
5. Neljas semester.....	12
6. “Peko”	14
7. “Sugrierror.com”	15
8. “Inetu”	17
9. “Merehädalise pihtimus”	18
10. “Idioot”	20
11. “Printsess Lulu ja härra Kere”	21
12. Muud tegemised	23
KOKKUVÕTE	24
KASUTATUD KIRJANDUS	25
Lisad	26

SISSEJUHATUS

Teatrikooli algusest ja sellele eelnenust on palju aastaid mööda läinud. Kirjaliku lõputöö jaoks olen vaadanud üle vanu eneseanalüüse ja tõden, et nende viie aasta jooksul olen palju muutunud. Pean tunnistama, et kui kadus ära kohustus kirjutada eneseanalüüse, siis jäid need ka kirjutamata. Seda tekkinud lünka peaks minu järgnev kirjatöö täitma. On huvitav jälgida enda arengut ja vaadelda erinevaid sündmusi. Seda tööd kirjutada oli raske, sest minu kooliaega tuli sisse põhimõtteliselt aastane auk. Pidin täitma oma põhiseaduslikku kohust ja minema ajateenistusse. Üksteist kuud tegeleda täiesti teise valdkonnaga viib mälust palju nüansse ja nüüd peas rekonstrueerida viie aasta taguseid sündmusi on keeruline. Õnneks on mul olnud kasutada mäluvärskendajaks erialapäevik. Kuigi pean ära märkima, et osa informatsiooni sealt on kasutu, sest jääb arusaamatuks, mis asjade kohta ma midagi olen kirjutanud.

Järgnevas töös analüüsin ja ka meenutan oma kooliteed TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias näitleja erialal. Sündmuste käigu olen sättinud kronoloogiliselt. Alustan esimesest semestrist ja lõpetan neljanda semestriga. Vaatlen nelja esimest semestrit sellepärast, et sel ajal toimus kooliskäimine selle sõna kõige tavalisemas tähenduses. Seejärel kirjutan tehtud töödest. Mõnest vähem ja mõnest rohkem. Katsusin kirja panna, milliste probleemidega ma neid rolle tehes olen maadelnud, milliseid lahendusi ma neile olen leidnud ja mida need rollid mulle on õpetanud või juurde andnud.

1. Enne teatrikooli

Enne teatrikooli ei olnud ma teatriga tihedalt kokku puutunud. See oli sellepärast, et ma olen Eesti kagunugast Värskast. Kuna minu lapsepõlvekodu on distantsilt teatriga linnadest kaugel, ei olnud ma väga palju varem teatris käinud. Ma mäletan seda, et kui võimalus teatrisse minekuks tekkis, siis soovisin ma alati minna. Ma olin tõeline koolipoiss - mu hinded olid vastavalt koolipoisile, ma sattusin aeg-ajalt “vaibale” jne. Hobisid oli mul mitmeid - ma õppisin muusikakoolis, tegin sporti, tegelesin autode ja mootorratastega. Kokkuvõtvalt olin aktiivne tegelane. Kuna ma õppisin akordionimängu, siis tuli ühel päeval pakkumine astuda folkrock ansamblisse Zetod.

Ma olin esimeses bändiproovis veel kolmeteistaastane. Bändis mängides kasvas huvi muusika vastu. Varem olin kaasa läinud kõigega, mida maakohas kuulatakse ehk kõige vastikuma klubides mängitava popmuusikaga. Kuid siis avastasin enda jaoks klassikalise rocki, näiteks: The Beatles, Animals, Simon and Garfunkel jne. See muusika oli hea, aga ega minu “muusikaline kasvamine” sellega ei piirdunud. Järgmisena avastasin enda jaoks isa CD-de hulgast bändid nagu Pink Floyd ja Rainbow. Suurepärane muusika, mida ma naudin siiani, kuigi lõpuks jõudsin välja punkmuusikani – ajasin kulunud nahktagi selga, võtsin kätte basskitarri ja hakkasin ka ise punkbändi tegema. Minu kultuuritarbimine oligi seotud peamiselt muusikaga. Aga ka raamatud olid minu jaoks olulisel kohal. Kuna ma olen maapoiss ja minu vanematel on talu, siis see tähendab seda, et alati on tarvis kodus tööd teha ja need tööd ei ole alati kõige meeldivamad. Läbi raamatute leidsin viisi, kuidas töötegemisest kõrvale hiilida. Mul oli erinevatesse kohtadesse raamatud ära peidetud ja vahel “kadusin” mõneks ajaks ära.

Ma olen mõelnud ja mõtlen siiani, et ma ei oleks praeguse eriala juurde jõudnud, kui ma ei oleks seotud ansambliga Zetod. Meie bänd tegeleb seto leelo töötlemisega. Me võtame vanad seto laulud ja arranžeerime need. Lisaks laulusõnadele jätame ka viisi arhailiseks. Teismelisena,

ilmselt tänu ansamblile ja soovile ajada ka seda niinimetatud “seto asja”, liitusin Taarka Pärimusteatriga. Ühel päeval lugesin kuulutust, et seto noored, tulge katsetama, õppige pähe luuletus jne. Seal olid isegi sisseastumiskatsed, sarnased teatrikooli astumisega. Tollal vedasid seda eest Merle Jääger ja Tanel Joonas. Ma olin seal kuni gümnaasiumi lõpuni. Seal sain ma esimese niinimetatud teatrilaval mängimise kogemuse.

Taarka nimelisest pärimusteatrist ajendatud huvi viiski mind TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiasse eelkatsetele. Tundus, et mul läks neil hästi, sest mind kutsuti suveks päriskatseteks tagasi. Hirm sisseastumiskatsete ees oli suur. Mul on siiani meeles, kuidas ma autoga Viljandisse kihutasin (ma olin Värskast väljumisega nii palju aega ära molutanud, et ma pidin terve tee läbima peatusteta selleks, et õigeks ajaks kohale jõuda). Umbes viis kilomeetrit enne Viljandit, kohe pärast möödasõitu lõhkes autol rehvi – ma ei olnud varem oma üheksateistkümnne eluaasta jooksul veel nii kiiresti pidanud autol rehvi vahetama. Lõpuks läks nii, et *“Kui Arno isaga koolimajja jõudis, olid tunnid juba alanud”* (Luts) ehk kui mina kohale jõudsin, oli kell viis minutit õigest kellaajast üle, *blackboxi* uks oli kinni ja koolimaja fuajees ei olnud kedagi. Kuna ma olin eelnevalt kuulnud, et siin koolis hilinejaid ei sallita, siis pöörasin juba otsa ümber, kuid siis, ma ei mäleta, kes see oli, aga keegi 7. lennu näitleja ütles mulle, et ma sisse läheks. Katsetest endist jäi mulle meelde see, et iga päev olin ma sattunud sellesse seltskonda, kellel paluti jääda ka järgmiseks päevaks ja füüsilised katsed. Viimane sellepärast, et need jäid lihastesse mitmeks päevaks endast märku andma. Pärast katseid valdas mind ka ülim eufooria- või õnnetunne, et ma olen saanud teatrikooli sisse.

2. Esimene semester

Semestri algus oli põnev. Täiesti uus keskkond, inimesed ja üldine eluolu. Mäletan, et mingisugust pikka-pikka sissejuhatust ei olnud. Pidime kohe etüüde tegema hakkama. Algul üksiketüüdid ja hiljem lisandusid paarisetüüdid. Ma nautisin väga seda distsipliini või rutiini, mis meil kell kaheksa algavate erialatundide tõttu tekkis. Meie õppejõud Kalju Komissarov oli vähemalt mind ära hirmutanud tema poolt paika pandud mittehilinemise reegluga. See tähendas seda, et kui hilineda kolm korda, siis visatakse meid koolist välja. Ma saan sellest väga hästi aru, sest et teater on kollektiivne kunst ja kui keegi peaks proovi hilinema, siis kannatavad kolleegid ja teatud mõttes kõik, mis on prooviga seotud – kui näitlejat ei ole, ei saa ka proovi teha.

Kogu esimene semester oli väga intensiivne. Lisaks erinevatele erialainetele oli palju üldaineid, mis teinekord ei olnud nii paeluvad, kui meie omandatava professioniga seotud tunnid. Mind paelusid ja paeluvad siiani füüsilised ained, nagu näiteks akrobaatika, lavaline liikumine ja ka fitness. Viimast oleks võinud olla rohkem, kui ainult esimene semester. Regulaarne trennitegemine näitlejale on minu arvates vajalik. Isegi kui ei ole konkreetset õppeainet, nagu seda oli fitness, siis peaks olema trenni tegemiseks antud kindel aeg ja pakutama võimalused seda teha. Koolil võiks olla ka jõusaal ja kui seda ei ole, siis võib saavutada kokkulepped mingisuguse spordiklubiga, kus jõusaal on olemas. Olgugi, et ma olin enne teatrikooli sporti teinud, siis olin liikumistundides üsna hädas, minu liikumine oli puine ja kõik liigutused ei olnud päris koordineeritud. Ma sain sellest puudusest enda juures aru fitnessi tundide ajal, kuna kogu antud anaeroobne treening on üles ehitatud tantsulistele liigutustele muusikasse.

Enne ma mainisin ära ka akrobaatika. See aine hakkas mulle vägagi meeldima. Võib-olla oli see seepärast, et ma tajusin seal kõige selgemini mingisuguseid arenguid endas ja oma liigutustes. Õppisin erinevaid tehnikaid ja niinimetatud trikke, alustades kõige tavalisematest ette ja taha veeremistest ja lõpetades näiteks saltodega (saltot ma kahjuks ei oska, aga mul jäi vaid natukene puudu, et see täielikult selgeks saada). Sealjuures hoida meeles liigutuste täpsust, et *veeremisel peavad jalad sirged olema* jne. Ma ei oska öelda, aga mingisugusest masohhismist ma nautisin

taolist enesepiitsutamist, endaga füüsilise töö tegemist ja oma keha plastiliste omaduste parandamist. See oli ja on siiani raske töö. Ma arvan, et kui ma oleksin lapsepõlves tegelenud tantsimise või näiteks võitluskunstidega, siis oleks mul liikumistundides ja liikumisega seotud ülesannetega kergem hakkama saada.

Esimese semestri liikumisalaseks kõrgpunktiks oli Vladimir Granovi lavalise plastika meistriklass. Need kümme päeva olid väga intensiivsed ja nagu ma eelpool kirjeldasin, ma nautisin plastikat ja akrobaatikat väga. Selles meistriklassis õppisime palju. Alustades erinevate liikumiskavadega või jadadega ja lõpetades harjutustega, kus liigutustele tuleb tähendus anda läbi liigutuse kiiruse. Me õppisime selle aja jooksul palju just plastilise eneseväljendamise ja plastilisuse vajalikkuse kohta. Hetkel järele mõeldes, olen pidanud pea igas lavastuses, kus ma siiani mänginud olen, tegema midagi akrobaatilist või on mul olnud teatud mõttes keha plastilisust nõudvaid ülesandeid. Kahjuks sattusin selle meistriklassi ajal liialt hoogu ja ei saanud osaleda avatud tunnis, kus kursus näitas publikule, mida me selle meistriklassi jooksul olime õppinud. Mu seljalihased väsisid ära ja üks selgroolüli nihkus natuke paigast ja ma pidin kasutama kiropraktiku abi, et see õige koha peale tagasi panna. Praegu on kõik korras ja midagi taolist ei ole enam juhtunud.

Esimesel semestril tegime eriala tundides peamiselt üksik- ja paarisetüüde. Nende esimeste kuude jooksul omandasime oma erialase ABC ja hakkasime rääkima ühist keelt (terminoloogilises mõttes). Sel semestril õpitu tuleb pidevalt läbi oma tegemiste meelde. Ma ei oskagi midagi konkreetset siinkohal välja tuua ja seega võib minu jutt praegu üsna ümmargune tunduda, aga olen kindel, et näitleja erialane vundament laotakse esimesel kursusel. Etüüdidega saime terve kursusega eksami tagasisidel vastu hambaid, selgus, et me ei oska etüüde teha. Etüüdidest puudus tihti korralik sündmus ja puänt. Lavakõne eksamil esitasime J. Liivi luuletusi ja I. Krõlovi valme. Mängisin kursusekaaslase Siim Maaten lavastajaülesandes “Ahvikäpp”. Ma mäletan, et minu kõige suurem hirm esimesel semestril oli orgaanilisuse puudumine. Mul oli nagu mingisugune paranoia, kas ma ikka olen piisavalt usutav ja orgaaniline? Millegipärast tundus see olevat kõige suurem probleem, aga hiljem on selline hirm ära kadunud. Akadeemilises mõttes läks mul esimene semester päris hästi.

3. Teine semester

Teisel semestril tegelesime erinevate ülesannetega. Erialas hakkasime kohe algul analüüsima William Shakespeare'i "Hamletit" ja Molière'i "Tartuffe'i". Viimasega töötades ei mõistnud ma seda kuidagi. Minu suurim probleem tollal oli see, et ma ei osanud laval kuidagi olla. See tähendab seda, et kui teised tegelased omavahel dialoogi pidasid, siis ei osanud ma seal kõrval kuidagi olla. Olla lavapartneritega kaasas, reageerida ja samas avaldada oma arvamust verbaalseid vahendeid kasutamata ehk siis mängida ja leida endale mänguvahendeid. Need probleemid, mis esinesid „Tartuffe’ist“ katkendit tehes ja ka ette mängides, olid minu arengu loomulikud probleemid, tänu nendest probleemidest tulenevatele küsimustele olen katsunud neist võitu saada. Kuigi neid asju ei osanud ma sõnastada antud teosest katkendit tehes, vaid ma olen need probleemid hiljem kirja pannud.

Sellel semestril oli väga vahva see osa, kui meil olid külas välisüliõpilased teistest teatrikoolidest Norteas võrgustiku programmi „Nordic Common Studies“ raames. Selle nädala jooksul, mil nad meiega olid, tegelesime improvisatsiooniga. Sel perioodil oli meie õppejõuks Jaanika Juhanson. Improvisatsioon oli minu jaoks väga keeruline. Ma ei leidnud endale tegevusi ja seetõttu olin enda peale pahane ja muutusin aeg-ajalt päris morniks. Ma täheldasin, et ma ei lase teisi endale piisavalt lähedale ja võib-olla seetõttu ei suudagi mingisugustest teiste poolt pakutud tegevustega lõpuni kaasa minna ja teen seda, mida minu arusaamist mööda improvisatsioonis kunagi teha ei tohi – see on öelda „EI“. Ma ei osanud olla avatud, mingisugune minu enda puhvertsoon jäi mulle alati alles. Et mitte lõpetada seda lõiku negatiivse tooniga, siis ütlen, et aeg-ajalt ületasin end ja proovisin iseenda kuhugi kaugemale jätta.

Ka teisel semestril olin Siim Maateni lavastajatöös "Lasanjerakett". Millegipärast kippusin ma stseeni mängides "välja kukkuma", ühel hetkel ei olnud laval minu tegelast, vaid oli Artur, kes üritab kuidagi oma tegelase nahka tagasi pöörduda. Ma kartsin tohutult intiimsust, ma ei osanud kuidagi olla. Ma nagu kartsin oma partnerit Katrin Kalmat. Proovidest mäletan siiani, kuidas lavastaja mind "töötles", me mängisime mängu, improvisatsioonilisi, mängud kestsid tunde,

põhiline ülesanne oli see, et ma ütleks oma barjääridest lahti ja hakkaks partneriga mängima, looma olukordi, kus meie vahel on ka keemiat. Minule tundus, et need mängud töötasid, vähemalt sai algus tehtud või niinimetatud esimene barjäär lõhutud.

Arendavaks osaks teisel semestril oli meie kursuse muinasjutuhommikud, kus me valmistasime ette kaks kava. Esimene oli K. Tšukovski „Doktor Valuson“ ja teiseks oli kokku pandud Eesti rahva muinasjuttudest. See oli minu jaoks oluline kogemus, sest lapsed on minu arvates keeruline publik, nad ei ole viisakas vaataja, kes istub omal kohal etenduse lõpuni, vaid kui neil igav hakkab, siis näitavad nad selle kohe välja. Need muinasjutuhommikud olid olulised edaspidiseks, sest see oli hea lähtepunkt järgmistele lastelavastustele, milles ma olen osalenud. See kogemus aitas kaasa mõelda, pakkuda välja asju ja arutleda, et mis võib töötada ja mis ei pruugi töötada.

Akadeemilises mõttes ei lõppenud see semester sama hästi, kui esimene semester. Mul on natuke ka hea meel, et see nii hästi ei lõppenud, äkki oleks mul peale tulnud mingisugune mugavus ja ma ei oleks tole semestri eneseanalüüsis välja toonud neid küsimusi või probleeme, mille läbi end parandada.

Esimene aasta teatrikoolis on olulisim aasta teatrikoolis. Õppisin rääkima antud valdkonnas niinimetatud sama keelt. Sain oskuse esitada endale kohe küsimused: „Kes ma olen?“, „Kust ma tulen?“ ja „Mida ma tahan?“, mis tegelikult kehtivad minu tegelase kohta. Kahjuks on minu esimesest õppeaastast teatrikoolis möödunud palju aega. Ma eeldan, et aasta tagasi oleks minu esimese aasta analüüs rohkem analüüsi moodi. Kuid 2009-2010 õppeaastal õpitu või omandatu käib minuga siiani kaasas, sest siis sai omandatud esimesed käsitööoskused selles valdkonnas.

4. Kolmas semester

Teise õppeaasta alguseks ei istunud ma kodus niisama. Ma katsusin tubli õpilasena ka kodus olles end “vormis” hoida. Ma mäletan, et läksin põllule tegema oma diktsiooni- ja hääleharjutusi. Algul ehmusin tõsiselt ära, sest vabas õhus oli kõik teistmoodi, kui koolis *blackboxis*. Midagi ei kajanud vastu, hääli tundus nõrk. Hetk hiljem taipasin, et vabas õhus nii ongi ja sinna ei ole midagi parata. Ma lihtsalt otsisin enda hääles kohti, mis siis ka vabas õhus kandma hakkaks. Taolise asjaga sain tegeleda ka aasta hiljem, seda juba konkreetsest projektist osa võttes, millest ma kirjutan natuke hiljem. Kõnealune projekt sai aga tegelikult alguse pärast minu esimest kooliaastat, kus mind kutsuti Tallinnasse "Sugrierror.comi" (sellel projektil ei olnud 2010. aasta suvel sellist nime, mina kutsusin seda: *ugrimugri värk*) ettevalmistavasse laagrisse. Selles seltskonnas oli ka välismaalasi. Nad olid pärit Venemaalt, aga tegelikult olid nad soomeugrilased, nagu meiegi. Selles laagris oli väga põnev, me tegelesime hääle tegemisega, etüüdidega jne. Minu jaoks oli selle nädala jooksul väga põnev jälgida, kuidas teised näitlejad töötavad, nii eestlased kui ka välismaalased. Näitlejateks Eestist olid: Risto Kübar, Mirtel Pohla ja Bert Raudsep.

Selle nädala jooksul saadud uute kogemustega läksin vastu uuele õppeaastale. Teisel õppeaastal hakkas meile erialatunde andma ka Peeter Raudsepp. Kalju Komissarovi tundides tegelesime kolmandal semestril eesti klassikaga. Peeter Raudsepaga võtsime materjaliks M.Traadi “Harala elulood” - sellest materjalist pidime valima endale kaks luuletust. Mul on hea meel, et need kaks õppejõudu kõrvuti meile tunde andsid. Peetri tundides tegime palju lõdvestusharjutusi ja katsusime lahata meie tegelaste siseelu.

Ma pean siia vahele kirjutama ühe lõigu. Kuna ma lõpetan aasta hiljem, kui minu ülejäänud kursus (väikese mööndusega), siis on mul olnud võimalus lugeda oma kursusekaaslaste lõputöid, teemal “Minu elu kunstis”. Mind on huvitanud just see, mis nad kahe esimese aasta kohta on kirjutanud, selle põhjusega, et värskendada ka enda mälu. Nad on kirjutanud just kolmanda semestri kohta palju ja ma katsusin ka meelde tuletada neid sündmusi, aga tulutult. Ma mõtlesin,

et mida ma siis sel ajal tegin? Tundidest kõrvale hoidmise kommet mul ei ole. Lõpuks tuli mul meelde, et ma osalesin samal ajal Ugala Teatris lavastuse “Karlsson Katuselt” proovides (lavastaja Kalju Komissarov). Mitte, et mul oleks selle kogemuse vastu midagi, vaid mul on kahju, et ma ei saanud osa võtta paljudest Peeter Raudsepa tundidest.

Need tunnid, millest ma osa võtsin, aitasid mind palju edasi. Just seal, kuhu minu põhiline rõhuasetus oli langenud. Nimelt eesti klassikaga. Mina valisin endale töötamiseks katkendi A.H.Tammsaare “Kõrboja peremehest”, Villu ja Anna stseeni, mis on enne Villu enesetappu. Partneriks sain Adeele Sepa, kes oli väga hea partner. Selle katkendiga töötamiseks oli meil aega peaaegu terve semester. Väga palju aitas mind selle katkendi juures see, mis ma olin õppinud Peetri tundides just hingestatuse mõttes ja teiselt Kalju Komissarovi märkused pärast selle ettemängimist. Ma leian, et nende kahe õppejõu tunnid olid väga hea ajastusega. Üks toetas teist. Läbi lõdvestusharjutuste sain oma Villule füüsilisi defekte juurde lisada nii, et ei tekiks liigseid krampe. Ma osalesin sel semestril veel ühes katkendis, materjaliks oli J.Smuuli “Lea”. Minu tegelaseks oli kommunistist Endel. Me tegime seda kolmekesi - mina, Marika Palm oli Lea ja Hendrik Vissel oli Esko. Mul on siiani meeles, kuidas pärast eksamit meile tagasisidet anti ja kui räägiti sellest stseenist, siis avastati, et oi, Artur oli ka seal. Lühidalt, selles stseenis ma just ei säranud.

Lavakõnes tegelesime sel semestril “Harala elulugudega”, tekstidega A. De Saint-Exupéry jutustustest ja katkenditega A. Schweitzeri teosest “Aukartus elu ees”. Need olid töötamiseks head materjalid, sest nende tekstide sisu oli väga paeluv.

Sel semestril osalesin Otto Kose lavastuses “Ajakirjanduslikud niksud”. Lavastuse idee oli lavastajal saadud R. Queneau raamatust “Stiiliharjutused”. Materjaliks oli ajakirjanduses ilmunud uudisnupuke. Kogu see lavastusprotsess oli kogemuse mõttes väga arendav. Nii materjaliga töötades, kui ka inimeste vaheliste pingetega toime tulemiseks. See prooviperiood kinnitas varemõpitut, et lõpuks on laval näitleja, mitte lavastaja.

See semester oli sisutihe, tööd oli palju. Akadeemilises mõttes oli see minu parim semester teatrikoolis.

5. Neljas semester

Neljandal semestril oli ülesandeid nii palju, et semestri lõpus tundus, nagu ei oleks midagi teinud, aga tegelikult oli risti vastupidi. Me osalesime kursusega Ugala teatri lavastuses “Kollane nool” (lavastaja Mart Koldits). Kalju Komissarovi erialatundides analüüsisime A.Tšehhovi näidendit “Kolm õde” ja hiljem valisime sealt ka katkendid, millega töötada. Peeter Raudsepaga tegelesime Shakespeare’iga. Esiteks tegelesime põgusalt sonettidega ja pärast seda analüüsisime ja töötasime stseenidega “Kaheteistkümnendast ööst”. Lisaks oli kevadel lavastajatel ülesandeks teha lastelavastus.

Ma mäletan, et analüüsisides “Kolme õde”, hakkas see materjal mulle meeldima. Seal oli palju tahke ja keerulisi inimesi. Kui aeg lõpuks nii kaugemale jõudis, et tuli valida, mis stseeni keegi teha soovib, siis jäin kuidagi välja, ei jõudnud teistega punkti hüpata, olin aeglane. Lõpuks ikkagi sain kahes stseenis osaleda. Nende katkendite tegemine kulges valutult. Tegime proove, näitasime õppejõule ette, hiljem juhendusime märkustest ja niimoodi eksamini välja. Ma katsusin rakendada mõnda tehnilist mänguvõtet, nagu näiteks: kui tekstis midagi olulist ei ole, siis katsuda mängida nii, nagu see repliik oleks viimane ja pärast seda lavalt minema kiirustada. Ma ei oskagi öelda, mis välja tuli, sest pärast “Kolme õe” eksamit me tagasisidet ei saanud.

Peeter Raudsepa erialatundides oli materjaliks W.Shakespeare’i “Kaheteistkümnendast ööst”. See oli vahva materjal, eriti Peeter Volkonski tõlge. Ma lootsin, et mul on seal tegevust, aga kahjuks ei olnud. Ma sain mängida kokku kahes stseenis. Esiteks ühes pisikeses, kus ma mängisin Sir Tobyt ja teises stseenis, kus ma tulin korra sisse ühe valvurina. Need proovid ei olnud eriti pingelised, kuigi Sir Tobyga oli algul natuke maadlemist, seda selles mõttes, et aru saada, mida minu tegelane tahab ja seda ka edasi anda. Kui mulle pärast selle materjali eksamit tagasisides öeldi, et ma võtan endale liiga vähe ülesandeid ja ma olen loru, kuigi antud materjali puhul ei valinud me neid stseene ise. Tookord olin ma natuke haavunud.

Lastelavastus “Kardemoni linna röövlid” (lavastaja Vallo Kirs) oli üsna keeruline. Keeruliseks tegi selle muusikaline osa. Lavastuses Jesperi rolli mänginud Tanel Kadalipp tegi muusikalise kujunduse. Kuna algselt tuli lavastus välja koolitööna Ugala teatri fuajees, siis elektroonilised

lahendused oleksid osutunud keeruliseks. Kogu lavastuses kõlanud muusika oli kohapeal naturaalseste pillidega mängitud. Laulude seaded olid mitmehäälsed ja see tegi kõik raskemaks, kuna ma õppisin viisi pidama alles teismeeas ja mulle on pidevalt toonitatud, et ma ei oska laulda. Mul on seoses laulmisega mingisugune sein ees – ma kardan eksida. Näitlemise koha pealt oli see periood meeldiv. Lavapartneritest oleneb palju. Kui on kellele toetuda ja kelle mänguga kaasa minna, siis loob see hea pinnase loominguks. Kolmandal kursusel oli see sama lavastus Ugala teatri jõululavastus ja uue prooviperioodiga lisandus lavastusse uusi nüansse ja mängu. Jõululavastust mängides sain suhu ka niinimetatud liinitöö maigu ehk vahest oli päevas ka kolm etendust ja see õpetas mind oma energiavarusid jagama, et alati oleks maksimaalne etenduse kvaliteet.

Kaks aastat möödusid kiirelt, maht nende kahe aasta jooksul oli suur. Õppisin end rohkem tundma, kui ma oleks seda teinud mingisugusel teisel erialal. Ma ei kirjutanud eriti tööst häälega. Häälega seotud tunde oleks võinud olla rohkem, neid jäi väheks. Aga, kui ma mõtlen, et kuskilt pidid esimesed hääleõpetajad oma teadmised võtma, see tähendab, et ju nad ise uurisid ja katsetasid, kuidas nende hääli töötab ja tegelesid sellega iseseisvalt. Ma ei saa jääda kohapeale, ja oodata, ehk keegi õpetab. Kui mind keegi ei õpeta, pean ise õppima ja ma arvan, et seeläbi, et meil neid just palju ei olnud, olen rohkem õppinud omal käel. Liikumistunnid on parandanud minu kehalist koordineerimist ja ma olen õppinud oma keha kasutama rolliloomes. Seda rohkem praegusel ajal, aga põhi on sellele loodud esimese kahe aastaga, kui need tunnid toimusid.

6. “Peko”

Roll: akordionist (ans Zetod); Merosk. Lavastaja: Ain Mäeots. Kunstnik: Iir Hermeliin. Autor: Kauksi Ülle ja Olavi Ruitlane. Teater Vanemuine

Lavastuses “Peko” oli minu tegelaseks Merosk, kandlemängija. Selle lavastuse tarbeks pidin õppima natuke kandlemängu - sellisel tasemel, et petta publik minu tegelase virtuoossuses ära. See oli minu esimene roll väljaspool teatrikooli. Algas oli keeruline ja mul oli kerge hirm teha laval teiste ees oma stseene, eriti kui üks neist on üsna peaaegu et intiimne. Kuid siis mõistsin, et tuleb härjal sarvist haarata ja hirmud kõrvale jätta. “Peko” oli minu jaoks ka mingis mõttes vaatluspraktika, kus ma nägin, kuidas näitlejad töötavad. Seda oli põnev jälgida, kuidas pakutakse erinevaid ideid, katsetatakse, kas töötab, kui ei tööta, siis visatakse kõrvale ja otsitakse midagi muud. Üldiselt sain endale mingisuguse pildi, kuidas valmib lavastus, kui on palju näitlejaid - ma mõtlen selle all seda, et siis peab palju ise tegutsema ja ise töötama, sest lavastaja ei pruugi minuni jõuda.

7. “Sugrierror.com”

Roll: tegelane. Lavastajad: A.Türnpu, E.Klemets, M.Koldits. Kunstnik: Epp Kubu. Autor: trupp.

See lavastus oli, nagu nimigi ütleb, rahvusvaheline. Näitlejaid oli Eestist, Udmurtiast, Marist, Komist, Handist ja mina Setomaalt. See projekt, nagu ma varemalt kirjeldasin, algas laagriga 2010.a suvel ja kulmineerus 2011.a suvel lavastusena. Lavastuse nii-öelda esimesest etapist ma juba kirjutasin. Teine etapp algas Esna mõisas, kus me tutvusime uuesti ja soojendasime üles eelmisel aastal sõelale jäänud etüüdid. See projekt oli väga vahva. Mul oli põnev osaleda lavastusprotsessis, kus mingisugust konkreetset materjali ei ole ja see sünnib näitlejate poolt. Muidugi lavastajad suunasid näitlejaid, andes etüüdide teemasid ja kohendasid aeg-ajalt üht-teist. Loomingulisust aitasid tõsta erinevad mängud, ajurünnakud. Ma õppisin “Sugrierroris” just ruumi tunnetama, sest iga ruum, kus ma viibin, on erinev ja ma ise mõjun erinevates ruumides erinevalt ja minu hääle võib muutuda. Mul on meeles harjutus, kus me läksime mõisa parki, just metsikumasse ossa, samal ajal kas lauldes või rääkides mingisugust teksti ja ma proovisin saada oma hääle selles keskkonnas kandma, aga see ei õnnestunud. Ma proovisin üht pidi ja teist pidi, kõvema häälega ja karjudes. Äkki, kui mind oli tabanud juba teatav frustratsioon, kükitasin maha ja hakkasin vaikse häälega teksti andma ja see kandis. Minu treeningtekst levis distantilt üsna kaugele.

Selle projekti ajal kogesin ka teatavaid ekstreemsusi. Üks minu tehtud etüüd jõudis edasiarendamisele ja hiljem ka lavastusse. Teatav ekstreemus selle juures oli see, et minu idee lasti panna monoloogina kirja. Kui kirjanik selle monoloogi valmis jõudis kirjutada, oli esietenduseni jäänud kolm päeva. Minule oli parajaks väljakutseks see tekst endale pähe ajada – selle pikkus oli ligikaudu tuhat sõna ja seejärel oli tarvis sellega ka tööd teha. Pähe õppimine oli keeruline, sest ma soovisin, et mul ei jääks sinna sisse ebavajalikke rõhke ja rõhuasetusi, mida hiljem võib olla teksti esitades raske välja saada. Seega proovisin seda pähe õppida mõttes, mis minule endale on keerulisem, sest minu kuulumismälu on parem, kui nägemismälu. See monoloog jõudis lavale, aga päriselt valmis sai viimasteks etendusteks. Teisel etendusel ebaõnnestus mul

see monoloog täielikult. Pärast esietendust otsustasime, et sisulist suhtumist sellese teksti on tarvis muuta ja proovime midagi muud. Õhtul, etendusel läksin krampi, hakkasin teksti unustama ja tundsin piinlikkust. See oli väga ebameeldiv kogemus, kus tekib tunne, et ma raiskangi publiku aega. Õnneks järgmiseks etenduseks unustasin eelmise õhtu ebaõnnestumise ja minu monoloog läks paremaks. Mulle tundub, et vahel peabki mingisuguste asjadega põhjas ära käima, et need paremaks muutuksid. Selleks ongi proovitegemise aeg, aga kui seda aega ei ole, siis tuleb lihtsalt vastu pidada.

Esna mõisa proovide ajal tundsin aeg-ajalt, et ma oleksin selles seltskonnas nagu võõrkeha. Ma ei olnud nii ekspressiivne, võib-olla tundsin isegi kadedust, et minul ei tule taolisi ideid, et etüüdi jooksul end kõögist toodud solgiämbri sisuga üle kallata. Ja ma ei genereeri nii palju ideid. Selle üle järele mõeldes, kui võtta näitena see solgiämbri seik, siis ma olen veel niivõrd noor inimene, et mul ei peagi olema sees taolist ängi, et end niimoodi peaks väljendama. Ma tahan öelda seda, et igasugused põnevad ja karjuvad vormilised või välised asjad ei loe midagi, kui neil ei ole sisu taga.

See projekt oli mulle väga arendav ja silmi avav, nii lavastuse sisu, kui ka vormi ja proovitegemise viisi poolest. Ma kujutan ette, et “Sugrierrori” kogemusest oleksin palju vaesem. Samal ajal oli ülejäänud kursus Norteas vahetusprogrammiga välismaal. Mul on kahju, et mina välismaale ei jõudnud, see kogemus oleks olnud kindlasti huvitav.

8. "Inetu"

Roll: Isapart Mart. Lavastaja: Kalju Komissarov. Muusikajuht: Peeter Konovalov. Liikumisjuht: Oleg Titov. Kunstnik: Krista Tool. Muusika: George Stiles, libreto ja laulusõnad: Anthony Drewe. Tõlkija: Kirke Kangro. Teater Ugala

Kolmandal kursusel osalesime koolitööna muusikalis "Inetu". Selles lavastuses osalesid TÜVKA 9.lend ja 10.lend. Mina sain endale pardipoegade isa rolli. Tundus põnev osaleda muusikalis, sest see ei ole minule just lemmik lavažanr. Lavastus tundus suurejooneline, laval on palju rahvast, see tähendab suuri massistseene ja laval on ka ansambel, kui juba muusikud laval on, siis minu arvates muutub lavastus kohe suuremaks.

Kui me saime tekstiraamatud kätte ja ma põgusalt oma rolli üle vaatasin, siis ehmatusin pisut. See juhtus sellepärast, et mul oli tarvis laulda lavastuse avalaul. Soolokohti oli tarvis laulda veelgi. Mulle tundus see väljakutsena, sest ma ei ole kuigi kindel oma lauluvõimetes, nimelt olen saanud enne teatrikooli palju negatiivseid kommentaare oma lauluoskuse kohta, seda just lapsepõlves ja sealt on tulnud ka hirm laulmise ees. Peeter Konovalov tegi lauluõpetajana head tööd, ta julgustas mind piisavalt ja ka mina ise mõistsin, et "Ei" ei ole mõtet öelda. Kahjuks tuli see ebakindlus kaasa ka lavale. Ma olin oma rolliga väga hädas, sest ma ei saanud aru, mida ma tegema pean. Mingist hetkest pärast avanumbrit oldi minu peale pahane. Kuid ma ei julgenud minna ise ka küsima, mida ma tegema pean, sest ma nägin, et muude asjadega on ka palju tööd. Oma hirmust avalikult laulmise ees pidin üle saama, mis ka järk-järgult toimus. Esialgu läbi proovide, kui ma pidin trupi ees laulma ja nii viisi etendusteni välja.

Selle lavastusega hakkasin saama üle teatud hirmudest ja leidsin ka lauluhääles huvitavaid varjundeid, nagu näiteks Peter Konovalov suunas ühe lauluga mind kasutama tomwaitsilikku väga kärisevat häälevarjundit. Ma oleks soovinud selle lavastuse ajal, et minu tegelane oleks saanud osa võtta ka massistseenidest, et arendada ka oma tantsulisi oskusi, sest ma tunnen, et neist võib mul puudus olla. Kuigi mulle see lavažanr eriti ei meeldi, on mul hea meel, et ma midagi taolist sain teha. Seeläbi sain vastu astuda laulmisega seotud hirmudele.

9. “Merehädalise pihtimus”

Roll: Luis Alejandro Velasco. Lavastaja: Siim Maaten. Autor: G.G.Marquez, dramatiseering: Siim Maaten ja Artur Linnus.

“Merehädalise pihtimust” olen analüüsinud oma seminaritöös: „Monolavastuse ja mitme osatäitjaga draamalavastuse erinevused “Merehädalise pihtimuse” näitel“. Seega leian, et on õige kasutada selles töös seal kirjapandut.

Idee teha monolavastus tuli minu ja minu kursusekaaslase Siim Maateni mõttest. Kuna tol ajahetkel olid teised kursusekaaslased teiste projektidega hõivatud, siis leidsime, et ideaalne žanr oleks monolavastus. Seejärel hakkasime otsima materjali, mida mängida ja lavastada. Vaatasime läbi palju mononäidendite annotatsioone. Hetkeks jäime pidama Berkhofi näidendi “Koer” peal, kuid see materjal meid ikkagi piisavalt ei kõnetanud. Kuid siis soovitati meile üht raamatut, milleks oli Gabriel Garcia Marquez’i “Merehädalise jutustus”. See raamat köitis meid mõlemaid esimesest lõigust peale. Hakkasime plaani pidama, kes dramatiseerib, keda kutsuda lavastusmeeskonda jne. Lõpuks otsustasime, et prooviks kõik ise teha ja nii tegimegi. Põhjuseks, miks me soovisime kõik ise teha, oli soov teada saada, mida erinevad lavastusmeeskonna liikmed tegema peavad. Oli jaanuar 2012, kui me maha istusime ja koos materjali dramatiseerima hakkasime.

Oma prooviperioodi algust kirjeldasin oma seminaritöös järgmiselt: „Kui alustasime prooviperioodi, tegime proovi, nagu olime harjunud ja nagu seda tehakse tavaliselt mitme osatäitjaga lavastuste puhul. Inimesed istuvad maha, analüüsivad, räägivad, arutavad. Pärast seda, kui mugav istumine on istutud, siis peab laua tagant püsti tõusma ja mugavustsoonist välja tulema ja hakkama “tuiama“. Tuiamine on erialane žargoon, kui prooviprotsessi esimeses pooles hakkavad näitlejad proovima esialgseid misantseene ja hakkavad laval liikuma. See oli esialgu väga hirmus – olen klassiruumis või *blackboxis* üksinda keset lava ja üritan midagi mängida. Alati ei saa aru, mis ma valesti teen. Kuna materjal oli tõsine (see rääkis ikkagi ühest mehest ja

tema üheksast päevast üksinda merel, päästeparves, ilma söögi ja veeta), tundus võimatu ka groteski minna. Peast käisid läbi mõtted, kuidas end sarnasesse olukorda seada. Näiteks proovida enese peal näljalaagrit. See tähendanuks seda, et ma ei söö ega joo kolm päeva. See eksperiment jäi õnneks ära, sest kolm päeva joomata on vägagi tervist laastav. Ma olin selle rolliga väga hädas. Minu psühholoogiline eelhäälestus oli kahtlev oma võimetes, hirm oli suur. Esimeste “tuiamisproovide” ajal mängisime mängu. Mina selles ja tolles olukorras, et fantaasia korralikult tööle hakkaks.“ (Linnus 2014: lk 11)

See lavastus oli mitmes mõttes arendav. Esiteks mängida monolavastuses – mida ma pean näitlejale väga arendavaks. Teiseks kogu lavastuse ülejäänud loominguline ja tehniline pool. Kuna see situatsioon ja keskkond, kuhu minu tegelane oli sattunud, oli väga ekstreemne. Mul oli väga keeruline jätta meelde, et Luis Alejandro nahk on lõõskava päikese tõttu nii palju kannatada saanud, et tal on sinna villid tekkinud. Lisaks veel vigastatud jalg ja lõpuks ka janu ning nälga. Seda kõike oli palju ja vahest kippusid mul mingisugused asjad ununema ja teine kord suvalise koha peal jälle meelde tulema. Huvitavaks leiuks enda poolt pean mängu oma käega, nii, et kätt sain ära kasutada rekvisiitidena. See omakorda arendas kehaplastikat.

Minul ja minu kursusekaaslasel Siim Maatenil õnnestus seda lavastust kaks korda teha. See juhtus seetõttu, et ma pidin vahepeal käima aega teenimas. Teist korda tehes vaatasime enne prooviperioodi algust lavastuse salvestuse üle. Seal selgus, et ma kippusin pidevalt kiirustama. Ma ei hoidnud pause ja kiirustasin. Avastasin, et hirmust raisata publiku aega hakkasin rabistama ja seda lavastust uuesti tehes pöörasin sellele veale erilist tähelepanu. Lavastus läks sellest umbes kümne minuti võrra pikemaks. Kahjuks ei olnud võimalik seda viimast versiooni videosse võtta.

Loomingulise poole pealt nautisin väga muusikalise kujunduse osa. Me otsustasime, et kasutame filmimuusikat, kuna sellel on olemas taoline voolavus ja erinevad aktsendid, nagu seda oleks etendusse tarvis. Huvitav oli otsida erinevatesse kohtadesse erinevaid lugusid, mängida neid arvutist teineteisele ette ja seejärel otsustada, mis jääb. Lisaks muusikalisele kujundusele valmis ka lavakujundus kahepeale. Kuigi Siimu poolt tuli parve joonis. Mina see-eest sain selle parve ise valmis ehitada. Meil oli alguses hullumeelne mõte teha “päästeparve” ümber väike basseini, aga see jäi pärast arvutuste tegemist ära, sest etenduse tarvis poolteist tonni vett kulutada on natuke palju.

“Merehädalise pihtimus” on minu jaoks üks tähtsamaid lavastusi, kus ma olen nende viie aasta jooksul mänginud. Ma õppisin selle protsessi jooksul palju nii enda kohta, kui ka mängutehnilise poole

pealt.

10. “Idioot”

Roll: Ganja. Lavastaja: Vallo Kirs. Kunstnik: Jaanus Laagriküll. Autor: Fjodor Dostojevski, Tõnis Parksepp, Vallo Kirs. Teater Ugala

See lavastus siin töös on ühe huvitava lisaväärtusega, nimelt ma õppisin sellesse rolli sisse. Proovid toimusid 2013. aasta sügisel ja kestsid paar päeva. See aeg, mil ma rolli sisse õppisin, oli stressirohke. Proovides tekkis mul tunne, et ma takistan teisi. Hetked, mil pidin teksti vaatama või kaasnätleja seda ette ütles, tekitas mingisugust minule endale suunatud ärritumist. Töö maht nende kahe päeva jooksul oli suur, aga teisest küljest nautisin seda väga. Sellepärast, et see oli väljakutse. Ma olin teinud küll eeltööd ehk vaadanud videot. Ma läksin teadlikult seda teed, et ma ei soovi teha täpselt sellist rolli, nagu seda oli teinud eelmine Ganja Siim Maaten. Minu tegelane oli eelmisest pisut jõulisem ja nurgelisem. Siinkohal kirjutan, et vaatamata mind vallanud ebamugavustundele, et ma teisi pidurdan, oli väga mugav tegeleda oma rolliga, kui kogu lavastus on valmis. Kõik misanstseenid olid valmis ja ma pidin enda peas leidma põhjendused, miks just sel hetkel ja just sinna liikuda. Oma esmaetendusega võisin rahule jääda ja mulle tundus, et ka teised jäid rahule.

Kahjuks on seniajani olnud niiviisi, et etenduste vahele jääb tavaliselt üle kuu või rohkemgi ja ma ei tunne endas täit kindlust, et kõik minult nõutav laval välja tuleb, iga etendus tundub mulle justkui esietendus või isegi prooviperioodi lõpus olev läbimäng, kus on publik saalis, aga nätlejana laval olles veel täit kindlustunnet ei ole. Siiski leian, et kogemus valmis olevas lavastuses mingisugusesse rolli sisse õppida on mind arendanud ja lisanud enesekindlust, et ma võin millegi taolisega hakkama saada.

11. “Printsess Lulu ja härra Kere”

Roll: Siim, Kaameramees. Lavastaja: Marika Palm. Kunstnik: Oleg Titov. Autor: Piret Raud. Dramatiseerija: Silvia Soro. Teater Ugala.

Kui nüüd kokku hakata lugema, siis olen kooliajal mänginud mitmes lastelavastuses. Kõigepealt esimesel kursusel terve lennuga “Kuraditosin muinasjuttu” ja “Doktor Valuson”, teisel kursusel lisandus “Karlsson Katuselt” ja “Kardemoni linna röövliid”, viimast neis sai mängitud kahes variandis. Kolmandal kursusel toimunud “Inetu” võin ka siia loendisse lisada. Neljandal kursusel kutsus Marika Palm mind oma lavastusse.

Ma leidsin, et on suur väljakutse mängida väikest poissi, kui kauplustes ei ole minu käest dokumente keskkooli lõpust saati küsitud. Ma ei olnud selle materjaliga enne proove tuttav ja ma olin esimeses proovis üsna üllatunud, kui ma nägin, et see osa on päris suur. Printsess Lulu prooviprotsess kujunes minu jaoks üllatavalt valutuks. Sel perioodil ei tekkinud kordagi sellist hetke, kui ma oleks tundnud, et ma oma rolliga hädas oleks olnud. Hakkasin oma rolliga tegelema nii, et ma hääleliselt ei mängiks kohe väikest poissi või sellist, millisena ma väikese poisi mängimist ette kujutan. Ma alustasin kehahoiakust ja kõnnakust. Umbes poolteist nädalat enne esietendust ühes proovis palus lavastaja mul häält kõrgemaks muuta. Koostöö partneriga, TÜVKA 10.lennu näitlejatudengi Laura Niilsiga sujus väga hästi. Sellisena ma kujutangi kahe näitleja vahelist koostööd ette, et mõlemad täiendavad teineteist, pakuvad välja erinevaid võimalusi jne. Võib-olla tulemus oleks olnud veel tummisem, kui me oleks saanud teha rohkem proove.

Kaameramehest ei ole palju rääkida, sõnatu roll, mida katsusin teha niiviisi, et endale jääks huulile kerge muie. Aluseks võtsin enda peas oleva kõige grotesksema kaameramehe tüübi ja seda olen katsunud ka lavale tuua. Selle rolliga avastasin, kui raske on mängida, kui päikesepillid silmi varjavad. Silmad on väljendusrikkad mänguvahendid ja kui need nii-öelda

ära kaotada, siis tundsin end üsna abitult. Siiani ei ole ma veel leidnud silmadele asendusi, aga ma katsetan ja otsin edasi.

Kokkuvõttes oli see lavastusprotsess väga meeldiv. Lavastaja ja kogu trupiga oli hea koos töötada. Üleüldse on lastelavastustes hea mängida. Viimase projektiga avastasin, et selles žanris on väga palju vabadust ja mänguruumi. See arendab mind näitlejana edasi. Ma ei tahaks öelda, et lastelavastuses mängimine oleks mingisugune katselava, aga mulle tundub, et pisut see nii ongi.

12. Muud tegemised

Selle alapeatüki all kirjutan nendes tegemistest või projektidest, milles veel olen osalenud ja mida enda jaoks oluliseks pean. Esiteks tantsulavastus “Tüür” (koreograaf tantsukunsti tudeng Evelyn Uisk). Ma olin väga õnnelik, kui mind kutsuti sellesse projekti. Ma ei olnud veel enne üheski tantsulavastuses kaasa löönud. Minus oli süttinud kerge kadeduseus, et paljud kursusekaaslased olid erinevates koreograafide koolitöodes kaasa löönud, aga mina neist projektidest osa veel võtnud ei olnud. Kogemusena teha midagi muud, kui klassikalises mõttes teatrit, oli arendav, seda eriti kaaslastega, kellega koos soovikski midagi teistsugust teha ja eksperimenteerida. “Tüür” andis suure kogemuse selles vallas, et alati ei pea kõike põhjendama, kuigi, kui meenutada, siis proovides seda nõudsim. Ma ei oska eriti kirjeldada, miks see projekt mulle niimoodi meeldis, et ma seda siin töös pidin ära märkima, aga nendel muudel performatiivsetel žanritel on minu jaoks mingisugune võlu.

Vahetult enne kaitsevähke minekut osalesin pisikeses projektis. See oli Jevgeni Griškovetsi “Vene rännumehe ülestähendused”. Meie projektis muutus selle näidendi nimi selliseks: “Kahe rännumehe jutustused”. Selle lavastuse juures oli väga palju positiivseid külgi. Esiteks seltskond - Otto Kosk lavastajana ning mina ja Kristian Põldma näitlejana. Me oleme kolmekesi omavahel head sõbrad ja me räägime omavahel sarnast keelt. Teiseks see materjal oli mulle meelt mööda. Me tegime seda lavastust rongis. See oli lavastaja Otto Kosele justkui proloog järgmisele projektile, mis pidi ka rongis välja tulema, aga see jäi kahjuks ära. Meie lähenemine näitlejana oli võimalikult realistlik, taotlusega mängidagi täiesti tavalisi reisijaid rongis. Kuid me ei arvestanud ühe nüansiga - nimelt kui rong liigub, muutub see väga mürarohkeks (pean silmas vanu ronge, mis nüüdseks Viljandi-Tallinn liinil enam ei sõida). Seega pidime kasutama väga teatraalset mängulaadi, et midagi ka publikuni jõuaks. See projekt oli teatud mõttes kõige mugavam projekt, kus ma osalenud olen, alustades meeldivast seltskonnast ja lõpetades vabadusega, mis meil proovides oli, ehk kui midagi välja ei tulnud, siis võis ka tööpäeva nii-öelda lõppenuks kuulutada.

KOKKUVÕTE

Nende aastatega on palju muutunud ja mina olen palju muutunud. Mul on väga hea meel selle üle, et mul sellised kurusekaaslased olid. Mul on kahju, et ma ei saanud lõpetada koos nendega ja koos nendega laval olla. Mul on hea meel ka selle üle, et suur osa kursusest olid vanemad kui mina. Ma kasvasin selle võrra kiiremini, et minu kõrval olid vanemad ja targemad inimesed.

Kooliaja jooksul on olnud nii madalseise, kui ka tõuse. Vahel on mulle tundunud, et kas ma olen endale valinud ikka õige eriala. Viimaste projektidega on jäänud peale positiivsem osa, et olen. Iga roll on mind mingit moodi alati arendanud ja ma loodan, et arendavad ka järgmised. Teatrikoolis õppides olen õppinud kõige rohkem tundma ennast ja oma võimeid. Sealjuures katsetades ja katsudes piire järjest kaugemale viia. On veel palju, mida täiendada, füüsiliselt, kui ka vaimselt. Põhiline pidurdaja olen olnud mina ise. Seda tööd, kui ka oma seminaritööd kirjutades olen endast saanud veel rohkem teadlikuks ja olen sõnastanud oma puudusi. Mul on hea meel selle kooliaja üle. Täna oma õppejõude, kursusekaaslasi ja ka koolikaaslasi.

KASUTATUD KIRJANDUS

Linnus, A. 2009. *Erialapäevik*. Käsikiri.

Linnus, A. 2014 Monolavastuse ja mitme osatäitjaga draamalavastuse erinevused “Merehädalise pihtimuse” näitel. TÜ Viljandi Kuluuriakadeemia. [Seminaritöö]. Viljandi.

Lisad

Lõputöös mainitud lavastused

"Kardemoni linna röövlid"

Thorbjørn Egneri/Vallo Kirs

Lavastaja: Vallo Kirst

Kunstnik: Jaanus Laagriküll

Ugala teater, 2011

Roll: Kasper

Osades: Rait Õunapuu, Artur Linnus, Tanel Kadalipp, Marika Palm, Maaja Hallik, Jaan Jaago,

"Peko"

Kauksi Ülle/Olavi Ruitlane/Ain Mäeots/Siret Palju

Lavastaja: Ain Mäeots

Kunstnik: Iir Hermeliin

Teater Vanemuine, 2011

Roll: Merosk

Osades: Andres Mähar, Raivo E. Tamm, Sandra Uusberg (Tallinna Linnateater), Juss Haasma, Merle Jääger, Marje Metsur, Riho Kütsar, Tanel Jonas, Ott Sepp, Maarja Mitt Artur Linnus(TÜVKA) jt.

"Sugrierror.com"

Lavastaja: Anne Tärnpu, Mart Koldits Eva Klemets

Kunstnik: Epp Kubu

Tallinnas, 2011

Roll: Tegelane

Osades: Mirtel Pohla, Risto Kübar, Bert Paudsep, Artur Linnus, Jevgenia Moldanova, Anna Randoma, Pjotr Anjamkov, Artjom Tarlin, Mihhail Begišev, Svetlana Stroganova, Sergei Danilov, Marina Potšteneva

"Inetu"

Anthony Drewe

Lavastaja: Kalju Komissarov

Kinstnik: Krista Tool

Ugala, 2011

Roll: Isapart Mart

Osades: TÜVKA 9.lend ja 10.lend

"Merehädalise pihtimus"

Gabriel Garcia Marquez

Lavastaja: Siim Maaten

Roll: Luis Alejandro Velasco

Osades: Artur Linnus

"Idioot"

Fjodor Dostojevski/Tõnis Parksepp/Vallo Kirs.

Lavastaja: Vallo Kirs

Kunstnik: Jaanus Laagriküll

Ugala, 2012

Roll: Ganja

Osades: Rait Õunapuu, Klaudia Tiitsmaa, Adeele Sepp, Kristian Põldma, Marika Palm, Katrin Kalma, Artur Linnus, Tarvo Vridolin, Vilma Luik, Andres Tabun

"Printsess Lulu ja härra Kere"

Piret Raud/Silvia Soro

Lavastaja: Marika Palm

Kunstnik: Oleg Titov

Ugala, 2014

Roll: Siim

Osades: Klaudia Tiitsmaa, Kristian Põldma, Tarvo Vridolin, Kata-Riina Luide, Janek Vadi, Vilma Luik, Arvo Raimo, Katrin Kalma, Artur Linnus (TÜVKA 9.lend), Laura Niils (TÜVKA 10.lend)

Fotod: Jaanus Laagriküll (3x), Paul Hunt, Epp Kubu, Adeele Sepp

Mina Artur Linnus
(autori nimi)

(sünnikuupäev: 04.10.1989)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

MINU ELU KUNSTIS ,
(lõputöö pealkiri)

mille juhendaja on Jaanika Juhanson,
(juhendaja nimi)

1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, 19.05.2014

